

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS LYTIES PAGRINDU TEIKIANT INFORMACIJĄ APIE GROŽIO SALONE „TI AMO“ TEIKIAMAS PASLAUGAS TYRIMO

2018 m. gruodžio 18 d. Nr. (18)SI-23)SP-127

Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2018 m. spalio 4 d. buvo gauta informacija apie tai, kad grožio salonas „Ti Amo“ (UAB „Emblika“; toliau – Bendrovė), interneto tinklalapyje grozis.tiamo.lt pateikdamas informaciją apie Bendrovės grožio salonuose (Vilniuje, Kaune ir Trakuose) teikiamas paslaugas, nurodo paslaugų kainas priklausomai nuo kliento lyties. Grožio salone Vilniuje kirpimo paslaugos suskirstytos į *vyriškas* ir *moteriškas* (trukmė 60 min): „vyriškas kirpimas“ (kaina 20 Eur) ir „moteriškas kirpimas“ (kaina 20–25 Eur); taip pat veido priežiūros procedūros: „*Active pureness rebalancing* (1,5 val. valomoji procedūra, užterštai odai)“ (kaina 35 Eur) ir „*Man space pure performance* (1,5 val. valomoji procedūra, skirta užterštai vyrų odai)“ (kaina 30 Eur). Kaune esančiame grožio salone kirpimo paslaugos taip suskirstytos į *vyriškas* ir *moteriškas*: „vyriškas kirpimas“ (kaina 15–20 Eur, 60 min.) ir „moteriškas kirpimas“ (kaina 20–40 Eur, 90 min.); iš visų manikiūro paslaugų išskiriamas „vyriškas manikiūras“ (kaina 10–15 Eur; „manikiūras be lakavimo“ 10 Eur); iš visų pedikiūro paslaugų išskiriamas „vyriškas pedikiūras“ (kaina 21–25 Eur; „kojų manikiūras su lakavimu“ 15 Eur; „higieninis pedikiūras be lakavimo“ 18 Eur). Tokia informacija apie teikiamas paslaugas galimai pažeidžia įstatymų, reglamentuojančių lygių galimybių principus, nuostatas.

Lygių galimybių kontrolierė Agneta Skardžiuvienė (toliau – lygių galimybių kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 17 straipsnio 1 dalimi, pradėjo tyrimą savo iniciatyva dėl galimo Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 2 punkto pažeidimo. Pagal šį punktą, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, įgyvendindamas moterų ir vyrų lygias teises, privalo, suteikdamas vartotojams informaciją apie gaminius, prekes ir paslaugas arba jas reklamuodamas, užtikrinti, kad joje nebūtų išreiškiamas pažeminimas, paniekinimas arba teisių apribojimas ar privilegijų teikimas dėl asmens lyties bei formuojamos visuomenės nuostatos, kad viena lytis pranašesnė už kitą.

Vadovaujantis Lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 2018 m. spalio 16 d. raštu Nr. (18)SI-23)S-611 lygių galimybių kontrolierė kreipėsi į Bendrovės vadovą ir paprašė motyvuotai paaiškinti, ar kirpimo paslaugos grožio salonuose Vilniuje ir Kaune vyrams ir moterims teikiamos skirtingomis kainomis; jei taip – dėl kokių priežasčių; kuo skiriasi paslauga „moteriškas kirpimas“ ir paslauga „vyriškas kirpimas“ grožio salonuose Vilniuje ir Kaune; ar grožio salone Vilniuje teikiamos užterštos odos valomosios procedūros „Active pureness rebalancing (1,5 val. valomoji procedūra, užterštai odai)“ ir paslauga „Man space pure performance (1,5 val. valomoji procedūra, skirta užterštai vyrų odai)“; kuo skiriasi paslauga „Active pureness rebalancing (1,5 val. valomoji procedūra, užterštai odai)“ ir paslauga „Man space pure performance (1,5 val. valomoji procedūra, skirta užterštai vyrų odai)“; dėl kokių priežasčių šių paslaugų kainos skirtingos; dėl kokių priežasčių grožio salone Kaune iš visų manikiūro paslaugų išskiriamas „vyriškas manikiūras“; kuo skiriasi „vyriško manikiūro“ paslauga nuo kitų manikiūro paslaugų; kuo „vyriškas manikiūras“ skiriasi nuo „manikiūro be lakavimo“; dėl kokių priežasčių grožio salone Kaune paslaugos „vyriškas manikiūras“ kaina skiriasi nuo paslaugos „manikiūras be lakavimo“; dėl kokių priežasčių Kaune esančiame grožio salone iš visų pedikiūro rūšių išskiriamas „vyriškas pedikiūras“; kuo skiriasi „vyriško pedikiūro“ paslauga nuo kitų pedikiūro paslaugų; dėl kokių priežasčių Kaune įsikūrusiame grožio salone paslaugos „vyriškas pedikiūras“ kaina skiriasi nuo paslaugos „higieninis pedikiūras be lakavimo“ arba paslaugos „kojų manikiūras su lakavimu“. Taip pat paprašyta pateikti kitą svarbią informaciją, susijusią su atliekamu tyrimu.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

2018 m. lapkričio 13 d. Tarnyboje buvo gautas Bendrovės vadovo G. Č. 2018 m. lapkričio 2 d. elektroninis laiškas, kuriuo atsakoma į Tarnybos užduotus klausimus. Bendrovės vadovas pabrėžė, kad grožio namų „Ti Amo“ veikla nėra vykdoma Trakuose (salonas uždarytas), taigi šio prekės ženklo grožio namai veikia tik Vilniuje ir Kaune. Darbo vietos grožio namuose „Ti Amo“ yra išnuomos kiekvienam specialistui asmeniškai (dirba su individualios veiklos pažymėjimais). Bendrovė pabrėžia, kad yra pasirengusi visiems pakeitimams, tik kad vartotojai nebūtų klaidinami arba jiems nebūtų keliami papildomų rūpesčių.

Bendrovė pabrėžė, kad „vyriški ir moteriški kirpimai – yra „užvadinti“ taip ne dėl moters ir vyro lyties, o dėl patogumo klientui“ (taip rašte), nes vieni meistrai kerpa tik vyrus ir specializuojasi tik šioje

sirtyje, kiti – kerpa tik moteris, dar kiti yra ir moteriškų, ir vyriškų kirpimų specialistai. Suvienodinus pavadinimą būtų susidurta su techniniais sunkumais registruojantis per elektroninę registravimo sistemą. Be to, išnagrinėjusi kitų salonų praktiką, Bendrovė pastebėjo, kad suvienodinus pavadinimus sistema lieka tokia pati, t. y., niekas fiziškai nepasikeičia, taigi klientas dar daugiau klaidinamas.

Bendrovė pažymėjo, kad veido ir kūno procedūrų pavadinimai yra paimti tiesiogiai iš Bendrovės atstovaujamo itališko prekinio ženklo „*Comfort Zone*“. Šio prekės ženklo produktai yra suskirstyti į atskiras linijas, kurios yra skirtos tik vyrams, pavyzdžiui, „*Man Space*“, todėl didžioji dalis procedūrų pavadinimų yra sudaryti pagal „*Comfort Zone*“ prekinio ženklo reikalavimus.

Bendrovės direktorius taip pat pabrėžė, jog Bendrovės komandos darbuotojai lankėsi Vokietijoje ir atkreipė dėmesį, kad didelė dalis grožio salonų netgi ant langų turi užrašus su skirtingomis vyriškų ir moteriškų kirpimų (šukuosenų) kainomis.

2018 m. gruodžio 3 d. Bendrovės vadovas elektroniniu laišku atsiuntė veido ir kūno procedūroms naudojamų priemonių kainoraštį. Pasiūlius nutraukti lygias galimybes galimai pažeidžiančius veiksmus, sprendimo surašymo dieną (2018 m. gruodžio 12 d.) Bendrovės grožio salono „*Ti Amo*“ kainoraščiai yra pataisyti.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Tyrimo metu buvo vertinama, ar Bendrovė, skelbdama informaciją apie savo grožio salonų „*Ti Amo*“ veiklą interneto tinklalapyje grozis.tiamo.lt ir nurodydama skirtingas kirpimo, pedikiūro, manikiūro, veido ir kūno priežiūros paslaugų kainas moterims ir vyrams, nepažeidžia Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 2 punkto nuostatų, pagal kurias, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, įgyvendindamas moterų ir vyrų lygias teises, privalo, suteikdamas vartotojams informaciją apie gaminius, prekes ir paslaugas arba jas reklamuodamas, užtikrinti, kad joje nebūtų išreiškiamas pažeminimas, paniekimas arba teisių apribojimas ar privilegijų teikimas dėl asmens lyties bei formuojamos visuomenės nuostatos, kad viena lytis pranašesnė už kitą.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, kurios tikslas – saugoti pagrindines žmogaus teises, atitinkančias Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos garantuojamas teises, III antraštinėje dalyje, skirtoje lygybei, įtvirtintas lygybės prieš įstatymą principas (20 straipsnis), taip pat įtvirtintas bet kokios diskriminacijos draudimas, ypatingai dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos,

tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos. Specifiškai 23 straipsnyje nustatomas moterų ir vyrų lygybės principas, pabrėžiama, kad visose srityse turi būti užtikrinta moterų ir vyrų lygybė, įskaitant priėmimą į darbą, darbą ir atlyginimą. Pagal Chartijos turinį darytina išvada, kad Europos Sąjungos institucijoje lyčių lygybei yra skiriamas ypatingas dėmesys.

2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyva 2004/113/EB įgyvendinamas vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principas dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo, siekiama sukurti sistemą kovai su diskriminacija dėl lyties ir užtikrinti lygias galimybes naudotis prekėmis bei paslaugomis ir tiekti prekes bei teikti paslaugas, siekiama valstybėse narėse įgyvendinti vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principą. Direktyvoje teigiama, kad vyrų ir moterų lygybės principas yra vienas iš Europos Sąjungos pagrindinių principų.

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas pamatinis lygybės principas. Konstitucijos 29 straipsnyje skelbiama, jog įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys yra lygūs, žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Aiškindamas Konstitucijos 29 straipsnio nuostatas, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas, kurio turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą, įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas reiškia žmogaus prigimtine teisę būti traktuojamam vienodai su kitais, įtvirtina formalią visų asmenų lygybę, taip pat kad asmenys negali būti diskriminuojami arba kad jiems negali būti teikiama privilegijų (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas). Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius (Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d. nutarimas). Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas būtų pažeistas, jeigu tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, būtų kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas (Konstitucinio Teismo 1996 m. lapkričio 20 d. ir 2003 m. gruodžio 30 d. nutarimai).

Lygių galimybių įstatymo 1 straipsnyje nustatyta, jog šio įstatymo paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnio nuostatos, įtvirtinančios asmenų

lygybę ir draudimą varžyti žmogaus teises ir teikti jam privilegijas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Taip pat šiuo įstatymu siekiama, kad būtų įgyvendintos ir Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, kitų tarptautinių sutarčių nuostatos. Taigi Konstitucijoje įtvirtintos asmenų lygybę reglamentuojančios pagrindinės nuostatos yra perkeltos į Lygių galimybių įstatymą, kuris draudžia diskriminaciją šio įstatymo taikymo srityje ne tik dėl konstitucinių nediskriminavimo pagrindų, bet ir dėl kitų žmogaus tapatybės požymių ar priskiriamų savybių, kurios yra įtvirtintos Lygių galimybių įstatyme.

Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje diskriminacija apibrėžiama kaip tiesioginė ar netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Tiesioginė diskriminacija pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalį laikomas elgesys su asmeniu, kai dėl pirmiau išvardintų pagrindų asmeniui taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Analogiškos nuostatos numatytos atitinkamose Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 1 ir 9 dalyse.

Tiriamu atveju interneto tinklalapyje grozis.tiamo.lt publikuojamos Bendrovės grožio salonų „Ti Amo“ (salonai Vilniuje ir Kaune) kirpimo, manikiūro ir kitų grožio paslaugų kainos yra nustatytos atsižvelgiant į kliento lytį. Grožio salone Vilniuje kirpimo paslaugos suskirstytos į *vyriškas* ir *moteriškas* (trukmė 60 min): „vyriškas kirpimas“ (kaina 20 Eur) ir „moteriškas kirpimas“ (kaina 20–25 Eur); taip pat veido priežiūros procedūros: „*Active pureness rebalancing* (1,5 val. valomoji procedūra, užterštai odai)“ (kaina 35 Eur) ir „*Man space pure performance* (1,5 val. valomoji procedūra, skirta užterštai vyrų odai)“ (kaina 30 Eur). Grožio salone Kaune kirpimo paslaugos taip pat suskirstytos į *vyriškas* ir *moteriškas* – „vyriškas kirpimas“ (kaina 15–20 Eur, 60 min.) ir „moteriškas kirpimas“ (kaina 20–40 Eur, 90 min.); iš visų manikiūro paslaugų išskiriamas „vyriškas manikiūras“ (kaina 10–15 Eur; „manikiūras be lakavimo“ 10 Eur); iš visų pedikiūro paslaugų išskiriamas „vyriškas pedikiūras“ (kaina 21–25 Eur; „kojų manikiūras su lakavimu“ 15 Eur; „higieninis pedikiūras be lakavimo“ 18 Eur). Bendrovės vadovas paaikškino, kad „vyriški ir moteriški kirpimai yra užvadinti taip dėl patogumo klientui“, be to, vieni kirpėjai kerpa tik moteris, kiti – tik vyrus. Veido ir kūno procedūrų pavadinimai yra paimti tiesiogiai iš Bendrovės atstovaujamo itališko prekinio ženklo „*Comfort Zone*“. Šio prekės ženklo produktai yra suskirstyti į atskiras linijas, kurios yra skirtos tik vyrams, pavyzdžiui, „*Man Space*“.

Pabrėžtina, kad jog ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 2 punkto nuostatose įtvirtinta, kad prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, įgyvendindamas moterų ir vyrų lygias teises,

privalo, suteikdamas vartotojams informaciją apie gaminius, prekes ir paslaugas arba jas reklamuodamas, užtikrinti, kad joje nebūtų išreiškiamas pažeminimas, paniekimas arba teisių apribojimas ar privilegijų teikimas dėl asmens lyties bei formuojamos visuomenės nuostatos, kad viena lytis pranašesnė už kitą. Pagal to paties įstatymo 13 straipsnio 2 punktą, pažeidimu vartotojų teisių apsaugos srityje laikomi tokie veiksmai, kai informuojant apie gaminius, prekes ir paslaugas arba jas reklamuojant formuojamos visuomenės nuostatos, kad viena lytis pranašesnė už kitą, taip pat vartotojai diskriminuojami dėl jų lyties.

Nagrinėjamu atveju, išnagrinęjus interneto tinklalapyje grozis.tiamo.lt pateiktas kirpimo ir manikiūro paslaugų kainas, nebuvo aišku, kokiais kriterijais remiantis yra nustatomos paslaugų kainos: pateikiamos atskirai vyrams ir moterims nustatytos kirpimo, manikiūro ir pedikiūro paslaugų kainos. Atsižvelgiant į tai, kad tiek vyrai, tiek moterys gali turėti tokio paties ilgio plaukus (kirpimo atveju) arba tokio paties tipo nagus arba apynagio odeles (manikiūro ir pedikiūro atvejais), be to, tiek vyrai, tiek moterys gali norėti tokių pačių ir panašių paslaugų (pavyzdžiui, trumpų plaukų šukuosenos), taigi skirtingų paslaugų kainų pateikimas kainoraštyje pagal lytį (skirtingos kainos už tokias pačias ar panašias paslaugas) negali būti laikomas tikslu ir pakankamai aiškiu vartotojui. Taip pat svarbu pabrėžti, kad kiekvienos moters (arba vyro) kirpimas galėtų būti laikomas *moterišku* (arba *vyrišku*) kirpimu; įprasta, kad „moteriškas“ reiškia skirtas moterims, o „vyriškas“ reiškia skirtas vyrams. Remiantis Lietuvių kalbos žodynu (prieiga internetu per interneto tinklalapį www.lkz.lt), žodžio „moteriškas“ reikšmė yra „priklausantis moterims, moters“ arba „toks kaip moters, moteriai būdingas“, o žodžio „vyriškas“ reikšmė yra „priklausantis vyrams, jų lyčiai“ arba „toks kaip vyro, būdingas, tinkamas vyrui“. Kadangi kiekviena moteris yra savitai moteriška, o kiekvienas vyras yra savitai vyriškas, paslaugos apibūdinimas kaip „moteriškos“ arba „vyriškos“ suponuoja, kad paslauga skirta būtent tos lyties asmenims.

Tai, jog moterų ir vyrų fiziologija skirtinga, nesudaro pagrindo nustatyti skirtingas kainas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas (už sveikatos paslaugas, pvz.: dantų gydymą, vyrai nemoka pigiau nei moterys, kaina nustatoma atsižvelgiant į paslaugų pobūdį). Toks paslaugų kainų diferencijavimas gali būti suprantamas kaip privilegijų teikimas vienai lyčiai (kirpimo atveju – vyrams, nes jiems nustatomos mažesnės kainos, o manikiūro bei pedikiūro atveju – moterims, nes vyrams nustatoma didesnė kaina), taigi viena iš lyčių patenka į mažiau palankią padėtį ir yra diskriminuojama lyties pagrindu.

Pažymėtina, jog Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 1 punkte numatyta, kad prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, įgyvendindamas moterų ir vyrų lygias teises, privalo visiems vartotojams, nesvarbu, kokia jų lytis, taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas. Tokių pačių ir vienodos vertės paslaugų teikimas

skirtingomis sąlygomis (pavyzdžiui, skirtingomis kainomis) priklausomai nuo lyties yra laikomas tiesiogine diskriminacija lyties pagrindu. Kadangi tyrimo metu nebuvo įmanoma nustatyti, ar vyrams ir moterims tokios pačios paslaugos buvo teikiamos skirtingomis kainomis, trūksta objektyvių duomenų išvelgti Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 1 punkte numatytos pareigos pažeidimą. Šiuo atveju išvelgtinas tik Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 2 punkte nustatytos pareigos pažeidimas – skleidžiama informacija apie paslaugas formuoja nuostatas, kad viena lytis pranašesnė už kitą, ir diskriminuoja asmenis dėl jų lyties.

Pažymėtina, kad Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 3 dalies 4 punkte nustatyta, jog, kai lygias galimybes pažeidžiantys veiksmai (neveikimas) nutraukiami, skundo tyrimas nutraukiamas. Pasiūlius Bendrovės vadovui nutraukti lygias galimybes pažeidžiančius veiksmus, sprendimo surašymo dieną (2018 m. gruodžio 12 d.) buvo nustatyta, kad paslaugų kainoraštis yra iš dalies pataisytas. Grožio salone „Ti Amo“ Vilniuje yra nustatyta vienoda *moteriško* kirpimo ir *vyriško* kirpimo kaina: 20–25 Eur, t. y., paslaugos pateikiamos atskirai (atskira paslauga „moteriškas kirpimas“ ir atskira paslauga „vyriškas kirpimas“), bet paslaugos kaina nesiskiria, taigi nei vyrai, nei moterys nepatenka į mažiau palankią padėtį. Konstatuotina, kad tyrimas šioje dalyje nutrauktinas.

Kaune veikiančiame grožio salone „Ti Amo“ yra nustatyta vienoda pagrindinė *moteriško* kirpimo ir *vyriško* kirpimo kaina: 20–40 Eur (kaip ir grožio salone Vilniuje), bet atskirų specialistų teikiamų paslaugų kainos vis dar skiriasi, priklausomai nuo lyties. Pavyzdžiui, pirmosios specialistės Eglės teikiama paslauga „moteriškas kirpimas“ kainuoja 30–40 Eur, o „vyriškas kirpimas“ – 20 Eur; antroji specialistė Eglė paslaugą, pavadintą „moterišku kirpimu“, teikia už 20 Eur, o jos atliekamas „vyriškas kirpimas“ kainuoja 15 Eur; trečioji specialistė Eglė paslaugą „moteriškas kirpimas“ teikia už 20–30 Eur, o jos siūloma „vyriško kirpimo“ paslauga kainuoja 15–25 Eur. Konstatuotina, kad paslauga „moteriškas kirpimas“, kurią teikia visi nurodyti specialistai, kainuoja daugiau nei paslauga „vyriškas kirpimas“. Atkreiptinas dėmesys, kad registravimosi sistemoje¹ pateikiamos kitų specialistų kirpimo paslaugų kainos: specialistės Simonos teikiama paslauga „moteriškas kirpimas“ (paslaugos trukmė – 1 val.) kainuoja 20 Eur, o „vyriško kirpimo“ paslauga – 15 Eur (paslaugos trukmė – 1 val.); specialistė Indrė paslaugą „moteriškas kirpimas“ (paslaugos trukmė – 1 val. 30 min.) teikia už 25 Eur, o „vyrišką kirpimą“ atlieka už 15 Eur (paslaugos trukmė – 1 val.); specialistės Eglės teikiama paslauga „moteriškas kirpimas“ (paslaugos trukmė – 1 val. 30 min.) įkainuota 30 Eur, o „vyriško kirpimo“ paslauga – 20 Eur (paslaugos trukmė – 1 val.); specialistė Renata paslaugą „moteriškas kirpimas“ (paslaugos trukmė – 1

¹ <https://book.treatwell.lt/salonas/ti-amo-kaunas/>

val. 30 min.) siūlo už 30 Eur, o jei tai „vyriškas kirpimas“, jis kainuos 20 Eur (paslaugos trukmė – 1 val.).

Darytina išvada, kad paslaugą „moteriškas kirpimas“ visi nurodyti specialistai teikia už didesnę kainą nei paslaugą „vyriškas kirpimas“. Pagal pateikiamą informaciją nėra aišku, kodėl paslauga „moteriškas kirpimas“ kainuoja daugiau nei „vyriškas kirpimas“, bet kai kurių specialistų teikiamų paslaugų trukmė skiriasi, t. y., „moteriškas kirpimas“ užtrunka ilgiau nei „vyriškas kirpimas“. Atsižvelgiant į tai, kad skirtingų lyčių klientai gali turėti tokio paties ilgio plaukus ir norėti tokių pačių ar panašių paslaugų, konstatuotina, kad tokiomis pateikiamomis Kauno grožio salono „Ti Amo“ kainomis formuojamos visuomenės nuostatos, kad vyrai yra pranašesni už moteris (jiems taikomos mažesnės kirpimo paslaugų kainos), taigi moterys patenka į mažiau palankią padėtį ir yra diskriminuojamos dėl lyties. Tokiais veiksmais Bendrovė padarė Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 13 straipsnio 2 punkte įtvirtintą pažeidimą.

Grožio salone „Ti Amo“ Kaune iš visų manikiūro ir pedikiūro paslaugų nebėra išskiriama atskira paslauga „vyriškas manikiūras“ ir „vyriškas pedikiūras“, taigi konstatuotina, kad tyrimas šioje dalyje nutrauktinas.

Grožio salone „Ti Amo“ Vilniuje teikiamos veido ir kūno priežiūros paslaugos „*Active pureness rebalancing* (1,5 val. valomoji procedūra, užterštai odai)“ (kaina 35 Eur) ir „*Man space pure performance* (1,5 val. valomoji procedūra, skirta užterštai vyrų odai)“ (kaina 30 Eur). Bendrovės vadovas paaikškino, kad paslaugos kaina priklauso nuo naudojamos priemonės kainos, ir pateikė veido bei kūno kosmetikos, naudojamos grožio salonuose „Ti Amo“, kainoraščius. Išanalizavus pateiktas prekių kainas darytina išvada, kad „*Man space*“ linijos produktai kainuoja daugiau negu kiti valomosioms procedūroms naudojami produktai. Atsižvelgiant į tai, pripažįstama, jog galimas Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 2 punkte nustatytos pareigos pažeidimas nepasitvirtino.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 19 straipsniu, Lygių galimybių įstatymo 14 straipsniu, 15 straipsniu ir 29 straipsnio 2 dalies 2 punktu ir 5 punktu, 29 straipsnio 3 dalies 4 punktu,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Kreiptis į UAB „Emblika“ vadovą ir siūlyti nutraukti lygias galimybes pažeidžiančius veiksmus, t. y., siūlyti kirpimo paslaugų kainas grožio salone „Ti Amo“ Kaune nustatyti remiantis objektyviais kriterijais (plaukų ilgis, sunaudotų priemonių kiekis, paslaugos trukmė, specialisto kvalifikacija ir pan.), o ne lyties kriterijumi.

2. Tyrimo dalį dėl lyties pagrindu diskriminuojančios grožio salono „Ti Amo“ (Vilniuje) kirpimo paslaugų kainodaros ir grožio salono „Ti Amo“ (Kaune) manikiūro bei pedikiūro kainodaros nutraukti, kadangi lygias galimybes pažeidžiantys veiksmai nutraukti.

3. Pripažinti, jog galimas Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 2 punkte numatytos pareigos pažeidimas, skelbiant grožio salone „Ti Amo“ (Vilniuje) teikiamų veido ir kūno priežiūros paslaugų kainas, nepasitvirtino.

4. Su sprendimu supažindinti UAB „Emblika“ vadovą.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) arba apygardos administraciniam teismui.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė